

สารบัญ

หน้า

คำนิยม	(22)
คำนำ (ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 5)	(23)
คำนำ (ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 4)	(24)
คำนำ (ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 3)	(25)
คำนำ (ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2)	(27)
คำนำ (ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1)	(28)

ภาค 1 หลักกฎหมายสัญชาติไทย

(Principles of Law on Thai Nationality)

บทที่ 1 ข้อความคิดทั่วไปว่าด้วยสัญชาติ	3
1. การเกิดขึ้นและความหมายของสัญชาติ	3
2. องค์ประกอบของสัญชาติ	7
3. บ่อเกิดภายในของกฎหมายสัญชาติ	9
4. หลักทั่วไปที่รัฐควรใช้เป็นกรอบในการร่างกฎหมายสัญชาติ	9
5. ประโยชน์ของสัญชาติ	10
6. บทบาทความสำคัญของสัญชาติในกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล: จุดเกาะเกี่ยว	11
7. กฎหมายสัญชาติเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายปกครอง	11
บทสรุปบทที่ 1	12
บทที่ 2 การได้มาซึ่งสัญชาติไทย	13
1. วิวัฒนาการกฎหมายสัญชาติไทย	14
2. การได้สัญชาติไทยโดยการเกิด	15
2.1 การได้สัญชาติไทยตามหลักสืบสายโลหิต (<i>jus sanguinis</i>)	15
2.1.1 หลักสืบสายโลหิตทางบิดา	15
2.1.2 หลักสืบสายโลหิตทางมารดา	17
2.2 การได้สัญชาติไทยตามหลักดินแดน (<i>jus soli</i>)	19
3. การได้สัญชาติไทยภายหลังการเกิด	23
3.1 การได้สัญชาติไทยโดยการสมรส: การถือสัญชาติของหญิงตามสามี	23
3.2 การได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ	25

3.3 การเปลี่ยนแปลงอำนาจอธิปไตยเหนือดินแดน	26
บทสรุปบทที่ 2	27
บทที่ 3 การเสียสัญชาติไทย	28
1. การเสียสัญชาติไทยโดยการแสดงเจตนาของเอกชน	28
1.1 การแปลงสัญชาติเป็นคนต่างด้าว	28
1.2 การสละสัญชาติไทย	29
2. การเสียสัญชาติไทยโดยการถูกถอนโดยองค์การของรัฐ	31
2.1 การถอนสัญชาติโดยฝ่ายตุลาการ	31
2.2 การถอนสัญชาติโดยฝ่ายปกครอง	32
บทสรุปบทที่ 3	34
บทที่ 4 การกลับคืนสู่สัญชาติไทย	35
1. การกลับคืนสู่สัญชาติไทยเนื่องจากหญิงสมรสกับชายซึ่งเป็นคนต่างด้าว	35
2. การกลับคืนสู่สัญชาติไทยของผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยแต่ได้เสียสัญชาติตามผู้แทน โดยชอบธรรม	36
บทสรุปบทที่ 4	36
บทที่ 5 สัญชาตินิติบุคคล	37
1. หลักเกณฑ์การให้สัญชาตินิติบุคคลตามสันติ	37
1.1 กฎหมายภาคพื้นยุโรป: สำนักงานแห่งใหญ่	37
1.2 กฎหมายคอมมอนลอว์: การจดทะเบียน	38
1.3 การยอมรับสภาพบุคคลของนิติบุคคลต่างประเทศ	38
1.4 การให้สัญชาตินิติบุคคลตามกฎหมายไทย	38
2. หลักเกณฑ์การให้สัญชาตินิติบุคคลตามศึกสงคราม	40
2.1 กฎหมายต่างประเทศ	40
2.2 กฎหมายไทย	40
บทสรุปบทที่ 5	40

ภาค 2 นิติฐานะของคนต่างด้าวในประเทศไทย (The Legal Status of Aliens in Thailand)

บทที่ 1 การเข้าเมืองของคนต่างด้าวในประเทศไทย	45
1. ข้อห้ามมิให้คนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักร	47
1.1 เหตุผลด้านความมั่นคงของประเทศ	47
1.2 เหตุผลทางด้านอนามัย	47
1.3 เหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ	47
2. การอนุญาตให้เข้าเมืองและอยู่ในราชอาณาจักร	49
2.1 ความหมายของคนเข้าเมือง	49
2.2 คนต่างด้าวประเภทที่ไม่นับว่าเป็นคนเข้าเมือง	49
3. การเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยภายใต้กฎหมายอื่น	50
3.1 กฎหมายภายใน	50
3.2 สนธิสัญญาทวิภาคี	50
4. อำนาจในการกักตัวและส่งกลับของพนักงานเจ้าหน้าที่	51
5. คนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว	52
5.1 วัตถุประสงค์ของการเข้ามาในราชอาณาจักร	52
5.2 มาตรการควบคุมคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักร	52
6. การเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรของคนต่างด้าว	53
6.1 การกำหนดจำนวนคนต่างด้าว	53
6.2 ข้อห้ามมิให้คนต่างด้าวเข้ามามีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย	53
6.3 การมีถิ่นที่อยู่ถาวรของคนต่างด้าว	54
7. การส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร	55
บทสรุปบทที่ 1	55
บทที่ 2 การทำงานของคนต่างด้าวในประเทศไทย	56
1. สิทธิการทำงานของคนต่างด้าว	56
1.1 คนต่างด้าวจะทำงานได้เฉพาะที่กฎหมายไม่ห้ามเท่านั้น	57
1.2 การยื่นคำขอรับใบอนุญาตทำงานต่อฝ่ายปกครอง	57
1.3 การออกใบอนุญาตทำงาน	58
บทสรุปบทที่ 2	58
บทที่ 3 การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว	59
1. หลักทั่วไปของการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในประเทศไทย	59

2. ข้อยกเว้นการบังคับใช้ของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของ คนต่างด้าว พ.ศ. 2542	62
บทสรุปบทที่ 3	63
บทที่ 4 การถือครองที่ดิน	64
1. การถือครองที่ดินโดยคนต่างด้าว	64
2. มาตรการควบคุมการถือครองที่ดินของคนต่างด้าว	66
บทสรุปบทที่ 4	68
บทที่ 5 การถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุด	69
1. เงื่อนไขการถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุด	69
2. มาตรการควบคุมการถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุด	70
บทสรุปบทที่ 5	71
บทที่ 6 การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจบางประเภท	72
1. การเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน	72
2. การประกอบธุรกิจนำเที่ยว	72
3. การประกอบธุรกิจโรงแรม	73
4. การประกอบธุรกิจค้าปลีกของคนต่างด้าว	74
5. การให้บริการทางกฎหมาย	74
บทสรุปบทที่ 6	75
บทที่ 7 การดำรงตำแหน่งทางการเมืองและตำแหน่งอื่น ๆ	76
1. สิทธิตามกฎหมายมหาชน: สิทธิทางการเมือง	77
2. สิทธิตามกฎหมายเอกชน	79
บทสรุปบทที่ 7	79
บทที่ 8 เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับคนต่างด้าว	80
1. การส่งผู้ร้ายข้ามแดน (Extradition)	80
2. การเนรเทศ (Expulsion)	81
2.1 หลักการห้ามเนรเทศคนชาติ	82
2.2 อำนาจการเนรเทศคนต่างด้าวเป็นอำนาจของฝ่ายบริหาร	82
2.3 ข้อเท็จจริงหรือข้ออ้างที่ใช้เป็นเหตุแห่งการเนรเทศ	83
3. การได้รับความคุ้มครองทางการทูต (Diplomatic Protection)	84
บทสรุปบทที่ 8	85

ภาค 3 การขัดกันแห่งเขตอำนาจศาล (Conflict of Jurisdictions)

บทที่ 1 เขตอำนาจศาล	89
1. กฎวิธีที่ใช้กำหนดเขตอำนาจศาล	89
1.1 กฎหมายที่คุ้มครองผลประโยชน์ของคนชาติเป็นหลัก	90
1.2 กฎหมายที่คุ้มครองผลประโยชน์ของจำเลยเป็นหลัก	91
1.3 หลักมูลคดี	92
1.4 คดีที่เกี่ยวข้องด้วยอสังหาริมทรัพย์	92
1.5 หลักความยินยอมของคู่ความ	93
2. ข้อตกลงเลือกศาล	94
3. ความไม่สะดวกในการพิจารณาคดีของศาล (<i>forum non conveniences</i>)	95
4. คดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอื่น (<i>lis alibi pendens</i>)	95
5. กฎหมายไทยว่าด้วยเขตอำนาจศาลในคดีที่มีองค์ประกอบต่างประเทศ	96
5.1 เขตอำนาจศาล	96
5.2 ข้อตกลงเลือกศาลต่างประเทศ	96
บทสรุปบทที่ 1	98